

REPUBLIKA SLOVENIJA
**KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE
KORUPCIJE**

1000 Ljubljana, Tržaška cesta 19/a
Telefon: 01 478 8483, Fax: 01 478 8472
E-pošta: anti.korupcija@kpk-rs.si

Številka: 11-
Datum: 28.5.2007

Na podlagi 13. člena Zakona o preprečevanju korupcije (Uradni list RS, št. 2/04) in 13. člena Poslovnika Komisije za preprečevanje korupcije (Uradni list RS, št. 105/04) je Komisija za preprečevanje korupcije na seji dne 28.5.2007 sprejela

Poročilo o delu Komisije za preprečevanje korupcije v letu 2006

Ljubljana, 28.5.2007

Vsebina:

1	UVOD.....	3
2	STATUSNE IN KADROVSKE ZADEVE.....	3
3	NADZOR NAD PREMOŽENJSKIM STANJEM FUNKCIONARJEV.....	3
3.1	Analiza sprejetih prijav premoženjskega stanja.....	5
3.2	Nezdružljivost.....	7
3.3	Omejitve pri poslovanju.....	10
3.4	Omejitve pri darilih.....	11
4	NAČRTI INTEGRITETE.....	12
5	URESNIČEVANJE RESOLUCIJE O PREPREČEVANJU KORUPCIJE V REPUBLIKI SLOVENIJI.....	14
6	STANJE NA PODROČJU KORUPCIJE V REPUBLIKI SLOVENIJI.....	17
6.1	Percepcija državljanek in državljanov RS.....	17
6.2	Gospodarsko in poslovno okolje, poslovna etika in neuradna plačila.....	23
6.2.1	Splošne ugotovitve.....	30
6.3	Prijave sumov koruptivnega ravnanja.....	32
6.4	Obseg problema.....	36
7	SODELOVANJE KOMISIJE ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE Z DRUGIMI DRŽAVNIMI ORGANI IN ORGANI LOKALNIH SKUPNOSTI.....	39
8	NADZOR NAD DELOM KOMISIJE.....	40
9	MEDNARODNA DEJAVNOST KOMISIJE.....	41
10	FINANČNA IN KADROVSKA PROBLEMATIKA.....	43
11	DRUGO.....	45
12	ZAKLJUČEK.....	46

1 UVOD

Komisija za preprečevanje korupcije (v nadaljevanju: Komisija) je v skladu s 13. členom Zakona o preprečevanju korupcije (ZPKor, Uradni list RS, št. 2/04) Državnemu zboru Republike Slovenije dolžna poročati o svojem delu do 31. maja za preteklo leto. Priloženo poročilo, sprejeto na seji Komisije dne 28.5.2006, predstavlja poročilo o njenem delu v letu 2006.

2 STATUSNE IN KADROVSKE ZADEVE

Komisijo so v letu 2006 zapustili en član (funkcionar) in dva javna uslužbenca, od katerih je pri enem nastopilo mirovanje delovnega razmerja. Namesto teh kadrov je Komisija v letu 2006 zaposlila dva javnega uslužbenca (od tega za določen čas eno pripravnico), sicer pa je bila kadrovske in delovne težave zaradi pomanjkanja sredstev prisiljena reševati s sklepanjem pogodb o delu in je tako v obravnavanem letu sklenila več enomesečnih pogodb s tremi pogodbenimi delavci.

3 NADZOR NAD PREMOŽENJSKIM STANJEM FUNKCIONARJEV

Od januarja do decembra 2006 je Komisija na področju nadzora nad premoženjskim stanjem funkcionarjev obdelala, analizirala in arhivirala vse prejete obrazce funkcionarjev in odločbe o dohodnini.

Po 1. odstavku 37. člena ZPKor so funkcionarji dolžni izkazovati podatke o letnih dohodkih iz šeste alineje prvega odstavka 36. člena ZPKor vsako leto z odločbo o dohodnini. Da bi jim olajšala izpolnjevanje obveznosti, je Komisija vsem funkcionarjem, ki odločb še niso posredovali, poslala pooblastila, na podlagi katerih je Komisija na Davčni upravi RS pridobila odločbe o dohodnini za leto 2005.

Komisija je vse funkcionarje, ki so poklicno opravljali svojo funkcijo in niso posredovali odločbe oziroma pooblastila, pozvala, da to storijo, in jih obvestila, da bo v nasprotnem primeru o tem obvestila organe, v katerih opravljajo funkcijo, da jim v skladu z določili 2. in 3. odstavka 39. člena ZPKor nižajo prvo naslednjo plačo za eno desetino.

Vsi funkcionarji, ki so poklicno opravljali funkcijo in ki so bili pozvani, da posredujejo odločbo o dohodnini, so posredovali manjkajoči dokument oziroma so sporočili, da funkcije več ne opravljajo.

Kljub opozorilu o posredovanju odločbe o dohodnini ali pooblastila, ki ga je Komisija posredovala nepoklicnim funkcionarjem, ti niso vsi posredovali zahtevanega podatka, zato je te funkcionarje uvrstila na poseben seznam in ga objavila na svoji spletni strani.

Komisija je po lokalnih volitvah v začetku meseca novembra 2006 pozvala vse občine, da posredujejo podatke o županih, podžupanih in občinskih svetnikih, ki so po ZPKor dolžni posredovati podatke o svojem premoženjskem stanju.

Za boljše razumevanje vsebine in smisla Zakona o preprečevanju korupcije predvsem na področju nadzora premoženjskega stanja, omejitev poslovanja in nezdržljivosti opravljanja javne funkcije s pridobitno dejavnostjo, je Komisija za izvoljene funkcionarje na lokalnih volitvah 2006 pripravila zloženko, v kateri je na poljuben način podala določbe zakona s področja nezdržljivosti, prepovedi oziroma omejitev sprejemanja daril in s področja omejitev poslovanja.

Na podlagi seznamov novih občinskih svetov je Komisija pričela ažurirati evidenco vseh aktivnih funkcionarjev na lokalni ravni. Na podlagi te evidence je pričela vsem novo izvoljenim funkcionarjem posredovati obrazec za prijavo o premoženjskem stanju z navodili za izpolnjevanje.

Vsem funkcionarjem na lokalni ravni, ki so bili na volitvah v mesecu oktobru ponovno izvoljeni, je posredovala dopis, v katerem jih je obvestila, da so še naprej vsako leto dolžni izkazovati podatke o letnih dohodkih z odločbo o dohodnini oziroma pooblastilom, ob tem pa

tudi vsako spremembo v premoženjskem stanju, ki presega 2,5 milijona tolarjev (10.432 EUR).

Da ponovno izvoljenim članom občinskih svetov ne bi bilo potrebno ponovno izpolnjevati obrazca o premoženjskem stanju, jim je Komisija posredovala izjavo, ki so jo lahko posredovali namesto obrazca v primeru, da se njihovo premoženjsko stanje od zadnjega poročanja ni spremenilo.

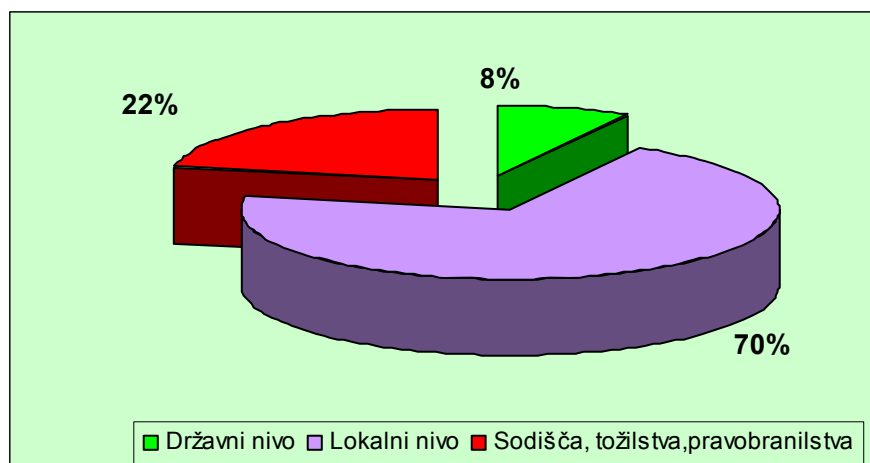
3.1 Analiza sprejetih prijav premoženjskega stanja

Vsi podatki v analizi prejetih prijav premoženjskega stanja so prikazani v numerični in grafični obliki na dan 25.5.2007. Podatki se ne nanašajo na stanje 31.12.2006, ker je baza funkcionarjev živa in ni možno podati števila funkcionarjev na zadnji dan preteklega leta, za katerega Komisija poroča.

Tabela 1: Število funkcionarjev v RS po nivoju opravljanja funkcije

Raven opravljanja funkcije	Število	%
Državni nivo	413	7,97
Lokalni nivo	3.630	70,05
Sodišča, tožilstva, pravobranilstva	1.139	21,98
Skupaj	5.182	100,00

Graf 1: Deleži posameznih skupin funkcionarjev

Število vseh zavezancev po ZPKor v Republiki Sloveniji znaša 5.182; od tega jih je najmanj na državnem nivoju (nekaj manj od 8%) in največ na lokalnem (okoli 70%).

Tabela 2: Število in delež prejetih in neodanih obrazcev po nivoju opravljanja funkcije

Raven opravljanja funkcije	Vsi funk.	Delež	Prejeti obrazci	Delež	Neoddani obrazci	Delež
Državni nivo	413	7,97%	413	7,97%	0	0,00%
Lokalni nivo	3.630	70,05%	3.403	65,76%	227	4,38%
Sodišča, tožilstva, pravobranilstva	1.139	21,98%	1.139	21,96%	0	0,00%
Skupaj	5.182	100,00%	4.955	95,62%	227	4,38%

Tabela prikazuje vse relevantne numerične podatke o številu funkcionarjev, število in delež prejetih obrazcev in število ter delež neodanih obrazcev.

Vsi funkcionarji na državnem nivoju so poročali o premoženjskem stanju. Prav tako so poročali o premoženjskem stanju vsi sodniki, tožilci in pravobranilci. Na področju sodstva in tožilstva so sproti prihajali podatki o novo imenovanih funkcionarjih; včasih tudi s šestmesečno zamudo, tako da novo imenovani sodniki včasih niso mogli poročati o premoženju v zakonitem roku tridesetih dneh od nastopa funkcije. Obstaja tudi možnost, da so posamezni funkcionarji bili imenovani, pa njihovih podatkov Komisija zaradi malomarnosti organov, v katerih opravljajo funkcijo, še vedno ni prejela.

Obrazcev niso oddali vsi funkcionarji na lokalnem nivoju - občinski svetniki. Na zadnjih lokalnih volitvah je bilo v 210 občinah novo izvoljenih 2.029 svetnikov in županov, ki so prvič nastopili mandat. Od novo izvoljenih funkcionarjev o premoženju še ni poročalo 227 svetnikov.

Ponovno je bilo izvoljenih 1.493 občinskih svetnikov in županov. Od ponovno izvoljenih funkcionarjev ni poročalo o premoženju 16 svetnikov. Ti namreč tudi v predhodnem mandatu niso poročali (glej tabela 2: $16 + 211 = 227$).

Ker v prijavi premoženjskega stanja niso navedli popolnih podatkov, je Komisija v letu 2006 na podlagi 11. člena ZPKor na svoji seji izprašala tri funkcionarje in odločila, da se o njihovem ravnanju zaradi suma storitve kaznivega dejanja overitve lažne vsebine po 258. členu KZ obvestijo pristojna državna tožilstva. Eden od teh funkcionarjev (na državnem nivoju) je pred tem že samoiniciativno odstopil s svoje funkcije.

3.2 Nezdržljivost

V letu 2006 je bila na Komisijo naslovljena vrsta vprašanj glede konkretnih težav, ki so bile ugotovljene pri uveljavljanju z zakonom predpisane nezdržljivosti funkcij. Na vsa vprašanja je Komisija odgovorila z vrsto nasvetov in razlag, na uradno zastavljena vprašanja pa je odgovorila s pojasnili, mnenjem in načelnimi mnenji, ki so dostopna na spletni strani.

Komisija je tako sprejela naslednja pojasnila:

- o financiranju izobraževanja občinskega svetnika in solastnika poslovnega subjekta, na pobudo občine Miren Kostanjevica (pojasnilo št. 96),
- o nezdržljivosti funkcije nepoklicnega župana in opravljanja dejavnosti v rednem delovnem razmerju (pojasnilo št. 97),
- o zadevi statusa direktorjev javnih gospodarskih zavodov, na pobudo Uprave RS za izvrševanje kazenskih sankcij (pojasnilo št. 99),

- o konfliktu interesov pri opravljanju funkcije vodenja finančnega sektorja zdravstvenega doma Trbovlje in opravljanju funkcije člana sveta zavoda Zasavske lekarne (pojasnilo št.100),
- o nezdržljivosti funkcije nepoklicnega župana Občine Beltinci z opravljanjem dejavnosti zastopanja Zavoda za turizem in kulturo Beltinci (pojasnilo št. 103),
- o konfliktu interesov opravljanja uradniških nalog vodenja občinskega Urada za okolje in prostor v Občini Izola in hkratnega opravljanja samostojne podjetniške dejavnosti s področja okolja in prostora, katere nosilec je vodja urada (pojasnilo št. 104),
- o nezdržljivosti funkcije poklicnega ali nepoklicnega župana s funkcijo člana organa upravljanja javnega zavoda ali nadzornega organa javnega podjetja, katerega ustanoviteljica je občina. Nezdržljivost ne obstaja v primeru, ko je poklicni župan v svet zavoda ali v nadzorni svet javnega podjetja imenovan kot predstavnik organa (pojasnilo št. 105),
- o združljivosti funkcije sodnika kot poklicnega funkcionarja in člana sveta krajevne skupnosti v smislu določb 19. in 20. člena ZPKor (pojasnilo št. 106),
- o združljivosti funkcije člana občinskega sveta z delom tajnika krajevne skupnosti v smislu 21. člena ZPKor (pojasnilo št. 107).

Ravno tako je Komisija sprejela naslednja mnenja in načelna mnenja:

- o podelitvi koncesije, na pobudo občine Slovenj Gradec (mnenje št. 5),
- o nezdržljivosti nalog inšpekcijskega nadzora in pedagoškega dela (načelno mnenje št. 42),
- o združljivosti funkcije podžupana in člana občinskega sveta s funkcijo člana oziroma predsednika delovnih teles občinskega sveta (načelno mnenje št. 56),
- o nezdržljivosti funkcije člana občinskega sveta s funkcijo načelnika upravne enote in vodje notranje organizacijske enote v upravni enoti, ki deluje na območju občine, v smislu 37. b člena Zakona o lokalni samoupravi in v zvezi z 31. členom ZPKor (načelno mnenje št. 54),
- o združljivosti funkcije poklicnega ali nepoklicnega podžupana s funkcijo člana občinskega sveta, v smislu 20. in 21. člena ZPKor (načelno mnenje št. 55).

V spodnji tabeli so navedene občine, v katerih je bilo ugotovljena nezdržljivost opravljanja funkcije pri njihovih funkcionarjih, za katere je Komisija podala sklepe za odpravo nezdržljivosti:

Tabela 3

Organ	Funkcija	Nezdržljiva funkcija
Občina Škocjan	nepoklicni župan	ravnatelj OŠ
Občina Podlehnik	nepoklicni župan	ravnatelj OŠ
Občina Beltinci	nepoklicni župan	zastopanje javnega zavoda
Občina Celje	poklicni podžupan	zastopanje javne gospodarske družbe
Občina Ivančna Gorica	nepoklicni župan	ravnatelj OŠ
Občina Hoče Slivnica	nepoklicni župan	ravnatelj OŠ
Občina Kuzma	nepoklicni župan	ravnatelj OŠ
Občina Vuzenica	nepoklicni župan	ravnatelj OŠ
Občina Velike Lašče	poklicni župan	direktor javnega zavoda
Občina Brežice	občinski svetnik	vzdrževalec v občinski upravi
Občina Šmarje pri Jelšah	nepoklicni župan	zastopanje javnega zavoda

Glede županov občin Škocjan, Ivančne Gorice, Kuzme, Vuzenice, Velike Lašče, Šmarje pri Jelšah, ki funkcijo opravljajo nepoklicno, hkrati pa so tudi ravnatelji osnovnih šol oziroma direktorji javnih zavodov, je Komisija izdala sklepe o nezdržljivosti v smislu 20. in 21. člena ZPKor. Za nepoklicne funkcionarje velja 21. člen ZPKor, ki določa, da ne smejo opravljati dejavnosti upravljanja ali zastopanja v javnem podjetju, javnem zavodu ali javni agenciji, če po svoji funkciji opravljajo nadzor nad njihovim delom. Mnenje je Komisija utemeljila z dejstvom, da po 71. členu Zakona o javnih financah (Ur.l. RS, št. 79/99,124/00, 79/01, 30/02) naloge nadzora nad poslovanjem javnih podjetij, javnih zavodov, skladov ter agencij, ki opravljajo javno službo, opravlja za finance pristojen organ občinske uprave, župan pa na

podlagi 49. člena Zakona o lokalni samoupravi /Ur.l. RS, št.100/05) usmerja in nadzira občinsko upravo, iz česar izhaja, da župan preko nadzora občinske uprave opravlja nadzor tudi nad delom javnih zavodov, katerih ustanoviteljica je občina.

S takšnim mnenjem se ni strinjala Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko (SVLSRP), zaradi česar je Komisija njene predstavnike povabila na razgovor. Po razpravi je bilo ugotovljeno, da obe strani vztrajata pri svoji razlagi 21. člena ZPKor, kar ustvarja negotovost in ni v skladu z načeli pravne države. Zaradi tega smo se dogovorili, da bo SVLSRP pridobila avtentično razlago tega določila s strani Državnega zbora RS. SVLSRP se je zaradi tega že obrnila na Ministrstvo za pravosodje, ki je doslej podalo svoje mnenje, avtentične razlage ZPKor pa SVLSRP doslej še ni predlagala.

3.3 Omejitve pri poslovanju

Komisija za preprečevanje korupcije je v Uradnem listu Republike Slovenije ter na svoji spletni strani tekoče objavljala seznam poslovnih subjektov, za katere na podlagi določb Zakona o preprečevanju korupcije (Ur.l. RS, št. 02/04) in na podlagi odločbe Ustavnega sodišča U-I-163/05-36 (Ur.l. RS, št. 98/05) veljajo omejitve poslovanja z naročniki, ki poslujejo po predpisih o javnih naročilih.

V zvezi z omejitvami poslovanja je komisija zlasti v času pred lokalnimi volitvami z nasveti odgovorila na vrsto vprašanj, na uradno zastavljena vprašanja pa je odgovorila s štirimi pojasnili :

- o tem, da proračunska sredstva občine, namenjena sofinanciranju izobraževanja občinskega svetnika, ki je hkrati lastnik oziroma solastnik poslovnega subjekta, nimajo značaja državnih pomoči v smislu 1. odstavka 30. člena ZPKor v zvezi s 3. členom Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 79/99, 124/00, 79/01, 30/02) (pojasnilo št. 96),
- o osebah, za katere velja omejitev poslovanja, na pobudo družbe Pošta Slovenije d.o.o. (pojasnilo št. 98),

- o tem, da v zadevi Komunalnega podjetja Slovenske Konjice in gospodarske družbe Eko, d.o.o, ni podana omejitev poslovanja prek javnih naročil (pojasnilo št. 101),
- o tem, da lahko Zdravstveni dom Ormož v smislu 28.člena ZPKor preko javnih naročil brez omejitev posluje z gospodarsko družbo Invest Kooperacije, d.o.o., Ormož (pojasnilo št. 102).

Po posredovanju že omenjene brošure občinskim svetom, ki na preprost način razlaga tudi omejitve poslovanja, je bilo konkretnih vprašanj manj.

Na podlagi zahtev po petem odstavku 28. člena ZPKor, ki Komisijo kljub omejitvam iz prvega odstavka tega člena pooblašča za izdajo dovoljenj pravnim subjektom za poslovanje z naročniki, ki poslujejo po predpisih o javnih naročilih, je Komisija v upravnem postopku v letu 2006 izdala 4 dovoljenja. Negativne odločbe Komisija v letu 2006 ni izdala nobene.

3.4 Omejitve pri darilih

Komisija je na podlagi 1. odstavka 26. člena Zakona o preprečevanju korupcije pozvala vse organe, v katerih funkcionarji opravljajo funkcijo, da so dolžni voditi sezname daril, kopije teh seznamov za preteklo leto pa posredovati Komisiji za preprečevanje korupcije do 31. marca 2006. V letu 2006 do poteka roka teh seznamov niso posredovale kar 104 institucije¹.

Na podlagi prejetih seznamov je komisija izdelala katalog daril in ga objavila na spletni strani. Prav tako je na spletni strani objavila seznam organov, ki niso posredovali seznama daril, ki so jih prejeli funkcionarji v preteklem letu.

---

¹ Komisija je z vztrajnim opominjanjem dosegla, da je takšnih zamudnikov v letu 2007 (s poročili za leto 2006) na dan sprejema tega poročila le še 4.

4 NAČRTI INTEGRITETE

Na podlagi Zakona o preprečevanju korupcije so bili dolžni načrte integritete sprejeti vsi državni organi in organi lokalnih skupnosti ter v rokih, določenih s smernicami iz 43. člena ZPKor, oblikovati načrte in o tem obvestiti Komisijo.

V letu 2006 je Komisija na podlagi 40. člena ZPKor organizirala usposabljanje za vse državne organe in organe lokalne skupnosti v Republiki Sloveniji. Osnovni namen seminarja je bil, da se odgovorni za izdelavo načrta v posameznih institucijah podrobno seznanijo z vsebino načrta in postopki njegove izdelave. Seminar je bil zasnovan tako, da so se udeleženci v prvem delu seznanili z vzorcem načrta integritete, ki ga je pripravila Komisija, drugi del seminarja pa je bil namenjen vprašanjem udeležencev.

Komisija je povabila na seminar za izdelavo načrta integritete vse državne organe in organe lokalnih skupnosti. Seminarjev so se udeležili predstavniki 90 občin (od tega 5 mestnih), 55 upravnih enot, 61 drugih državnih organov in organov v sestavi ter 10 okrožnih državnih tožilstev. Desetih seminarjev se je tako udeležilo 216 institucij s 330 osebami. V Novi Gorici je bil za predstavnike sodišč organiziran poseben seminar za izdelavo načrtov integritete v okviru njihovega letnega izobraževanja za vodstva sodišč.

Iz tabele je razvidna dejanska udeležba na seminarjih po krajih:

Tabela 4: SEMINAR ZA IZDELAVO NAČRTOV INTEGRITETE v letu 2006

Lokacija	Število institucij	Udeleženci
Velenje	37	44
Ptuj	37	41
Novo Mesto	24	26
Kranj	15	12
Postojna	25	29
Ljubljana	34	34
Ljubljana (državni organi)	31	48
Ljubljana (državni organi)	20	49
Ljubljana (državni organi)	20	47
Nova Gorica		
Skupno	216	330

Z organizacijo seminarjev, ki so bili brez kotizacije, Komisija ni imela večjih dodatnih materialnih stroškov, saj ji je uspelo zagotoviti brezplačne dvorane na vseh lokacijah. Na spletni strani Komisije pa so udeleženci seminarjev lahko pridobili vso potrebno gradivo.

Udeležba na seminarjih za izdelavo načrtov integritete v letu 2006 jasno kaže na resen pristop organov lokalnih skupnosti in državnih organov pri načrtovanju izdelave teh načrtov.

Odločitev večjega števila državnih organov in organov lokalnih skupnosti, da bodo tudi v letu 2007 nadaljevali z izdelavo načrtov integritete, kljub odločitvi ustavnega sodišča, ki je obveznost izdelave načrtov izvzelo iz uporabe ZPKor, potrjuje uspešnost izvedenih seminarjev za izdelavo načrtov integritete in zavedanje državnih organov o potrebnosti in koristnosti le teh. Navedeno, skupaj z ugotovitvami o udeležbi na seminarjih, kaže, da institucije razumejo in se zelo dobro zavedajo pomena tega strateškega orodja za preprečevanje in obvladovanje korupcije pri njihovem delovanju, kar je pozitiven kazalec, obenem pa tudi spodbuda nadaljnji krepitvi protikorupcijske kulture v družbi.

Vloga Komisije za preprečevanje korupcije pri uresničevanju načrtov integritete bo še naprej svetovalne in usmerjevalne narave. Z nasveti in praktično pomočjo bomo nadaljevali s pomočjo pri izdelavi načrtov za izboljšanje integritete ter za dodatno usmerjanje pri preverjanju stanja integritete.

5 URESNIČEVANJE RESOLUCIJE O PREPREČEVANJU KORUPCIJE V REPUBLIKI SLOVENIJI

V letu 2006 se je nadaljevalo stanje iz prejšnjega leta, ko je ukrepe iz Resolucije o preprečevanju korupcije v Republiki Sloveniji (v nadaljevanju: Resolucija) v okviru svojih omejenih možnosti načrtno uresničevala samo Komisija, morebitni drugi ukrepi državnih organov in organov lokalnih skupnosti pri uresničevanju tega dokumenta pa so bili bolj stranska posledica drugih aktivnosti.

Kljub temu so bili najmanj naslednji novi – ob tistih iz leta 2005 - ukrepi iz Resolucije o preprečevanju korupcije že izvršeni oziroma se izvršujejo (oštevilčenje in označevanje sledi oštevilčenju in tekstu iz Resolucije):

- A.3.2. Zagotoviti spoštovanje veljavnih etičnih načel
- B.1.4. Uvedba načrtov integritete v javnem sektorju
- B.3.7. Izdelava kriterijev za oceno korupcijske izpostavljenosti državnih organov in mest v njih ter periodične analize te izpostavljenosti po sprejetih kriterijih
- B.3.24. Podrobna protikorupcijska analiza uveljavljenih praks na javnofinančnem področju, zlasti na področju javnega naročanja, na davčnem in carinskem področju ter na področju zdravstva, sprejem ustreznih sprememb
- E.3.4. Izvajanje neodvisnih javnih raziskav o stanju na področju integritete, posameznih etičnih problemov in korupcije v Republiki Sloveniji.
- G.3.6. Medijsko privlačno objavljane rezultatov empiričnih raziskav s področja korupcije.
- G.3.9. Organizacija protikorupcijskih delavnic in predavanj za državljane v ožjih okoljih.

Opozoriti je potrebno tudi na dejstvo, da je bilo v letu 2006 v Republiki Sloveniji kar nekaj aktivnosti, ki direktno nasprotujejo protikorupcijskim ciljem Resolucije in s tem ustvarjajo okolje, ki namesto preprečevanja vzpodbuja in omogoča razraščanje korupcije. Podobne so ugotovitve Komisije še glede nekaterih prej neznanih aktivnosti v letu 2005.

Tako so spremembe Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o političnih strankah (Uradni list RS, št. 62/94) iz julija 2005 glede črtanja dveh členov (30. in 31.) osnovnega predpisa o političnih strankah v popolnem nasprotju z resolucijsko točko:

- A.1.1. Spremembe zakonodaje o financiranju političnih strank in volitev, ki bodo zagotovile povsem transparentno in praviloma proračunsko financiranje političnih strank ter realno, primerljivo in celovito poročanje o finančnem poslovanju političnih strank in kandidatov, določile splošna pravila za absolutno dokumentirano in poenoteno vodenje računovodstev političnih strank, vzpostavile povsem jasne in precizne postopke nadzora in nadzornim mehanizmom omogočile učinkovito opravljanje njihovih nalog, vključno z uveljavljanjem predvidenih sankcij.

Ravno tako je mnenje Službe Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko, po katerem sta funkciji župana in direktorja javnega zavoda na območju iste občine združljivi, v nasprotju z resolucijsko točko:

- A.3.9. Dosledno uresničevati prepoved udeležbe javnih funkcionarjev v organih vodenja, upravljanja in nadzora v gospodarskih družbah, če takšna udeležba ni nujna zaradi zastopanja javnega interesa.

Nekateri postopki posameznih državnih organov in organov lokalnih skupnosti v letu 2005 vzbujajo dvome v uresničevanje naslednjih točk Resolucije:

- A.3.5. Dosledno upoštevati predpisani zakonodajni postopek ob zagotovitvi popolne transparentnosti pri uveljavljanju političnih in strokovnih argumentov ter preprečiti morebitna interventna poseganja različnih formalnih ali neformalnih družbenih skupin ali posameznikov.
- B.2.1. Spremljanje objektivnega in politično nepristranskega delovanja Uradniškega sveta za dejansko zagotovitev izključno meritokratskega zaposlovanja in napredovanja javnih uslužbencev.
- B.3.21. Dosledna izvedba javnih razpisov in dosledna uporaba meritokratskih kriterijev pri kadrovanju na strokovna vodilna mesta v državnih organih in podjetjih v državni lasti.
- C.3.5. Omejitev možnosti za nedopustno vplivanje policijskih starešin na policijske postopke na področju korupcije.

- F.1.1. Analiza obstoječih predpisov o medijih glede možnosti neprimernega vplivanja na delo novinarjev s ciljem odprave vsake, tudi posredne odvisnosti novinarjev od takšnih vplivov.

Resolucija o preprečevanju korupcije v Republiki Sloveniji kot osnoven strateški dokument za preprečevanje in omejevanje tega pojava v državi, ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije, je kot posledica sprejetega Zakona o nezdržljivosti opravljanja javne funkcije s pridobitno dejavnostjo, ukinjanja Komisije za preprečevanje korupcije in spremljajočih razprav v tem trenutku, razen s strani Komisije same, še vedno pozabljen dokument, za katerega realizacijo ni možnosti in, spet razen na strani Komisije, ne želje.

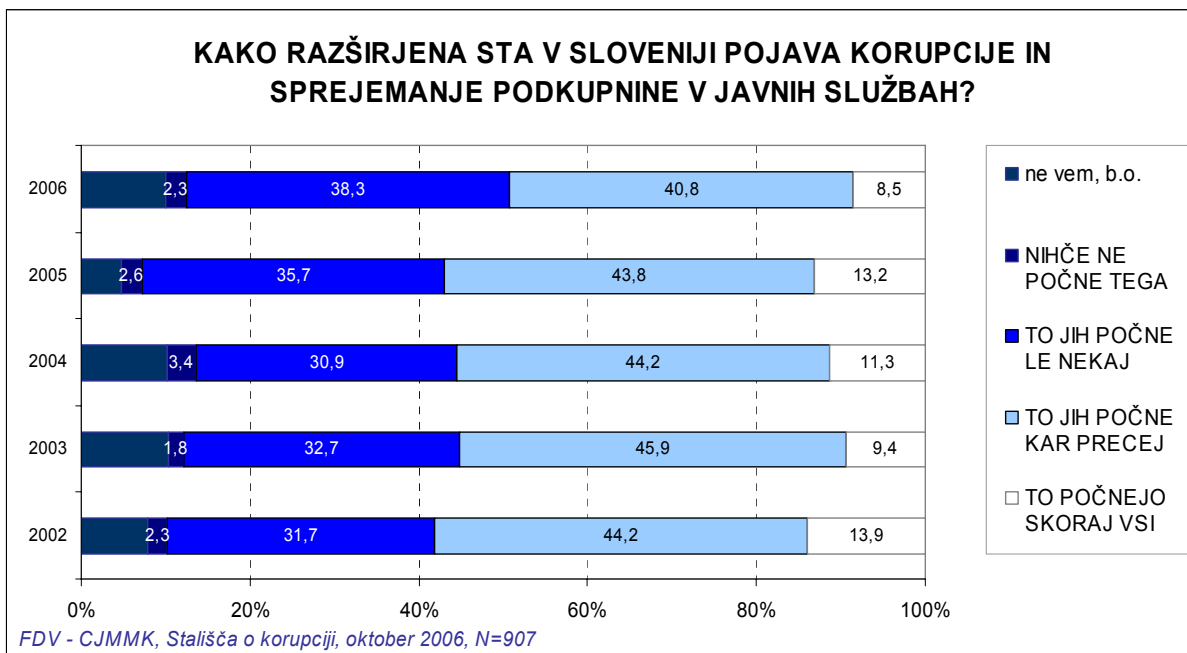
6 STANJE NA PODROČJU KORUPCIJE V REPUBLIKI SLOVENIJI

V letu 2006 je Komisija financirala izvedbo dveh javnomnenjskih raziskav o stanju na področju korupcije v Sloveniji. Prva je ugotavljala mnenje državljanek in državljanov, druga pa mnenje poslovnih subjektov oziroma njihovih vodstvenih kadrov. Rezultati raziskav so dostopni na spletni strani Komisije www.kpk-rs.si, njihove značilnosti in osnovne ugotovitve pa so naslednje:

6.1 Percepcija državljanek in državljanov RS

Javnomnenjska raziskava, ki v praktično nespremenjeni obliki poteka v Sloveniji vse od leta 2002 naprej in ki jo financira Komisija (prej Urad Vlade RS za preprečevanje korupcije) daje zelo zanimive podatke o percepciji slovenskega prebivalstva o stanju na področju korupcije v državi.

Graf 2:

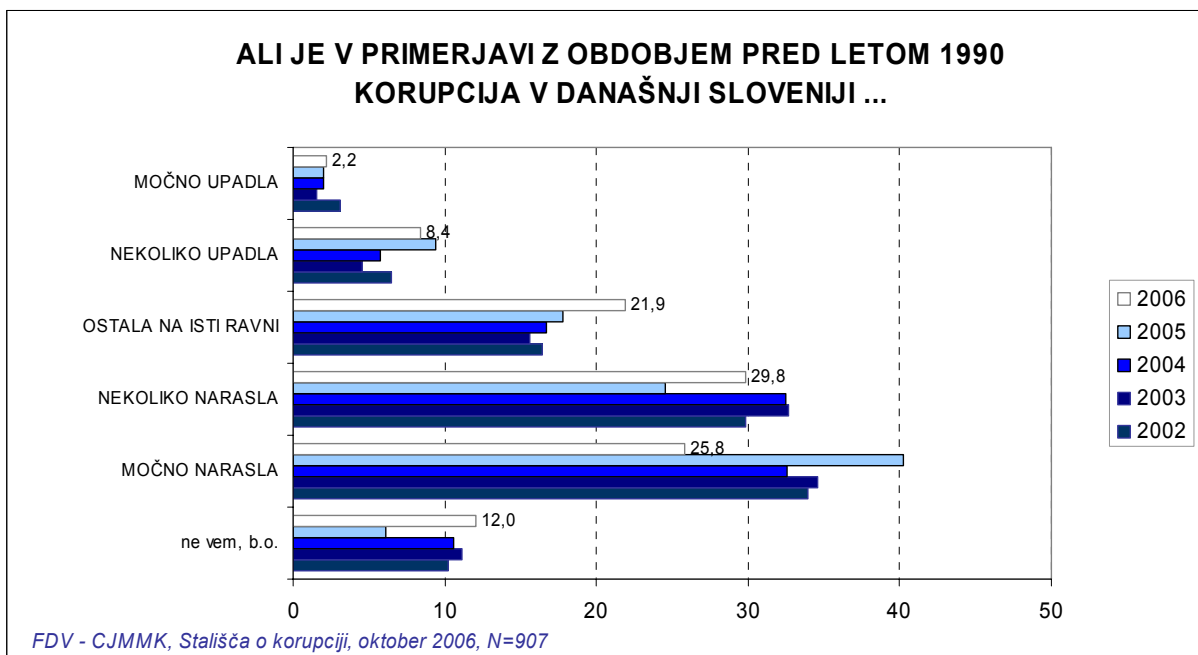

Razveseljivo je, da se je nekoliko zmanjšal delež anketirancev, ki imajo slabo mnenje o korupciji in podkupovanju v javnem sektorju, saj je delež tistih, ki menijo, da je to značilno za

vse ali za precej javnih uslužbencev, najnižji do sedaj – 49,3% (leto poprej 56% !), kar pa je vendarle še preveč kritično, da bi omogočalo zelo pozitivne zaključke o odnosu do poštenosti delovanja javnega sektorja.

Zaskrbljuje tudi podatek o tem, da je veliko prebivalk in prebivalcev Slovenije konstantno prepričanih v to, da je stanje na področju korupcije sedaj isto ali pa slabše, kot je bilo pred osamosvojitvijo. Veseli pa podatek, da je odstotek takšnih nižji kot leto poprej in le upati je, da gre za začetek dolgoročnega trenda.

Graf 3:

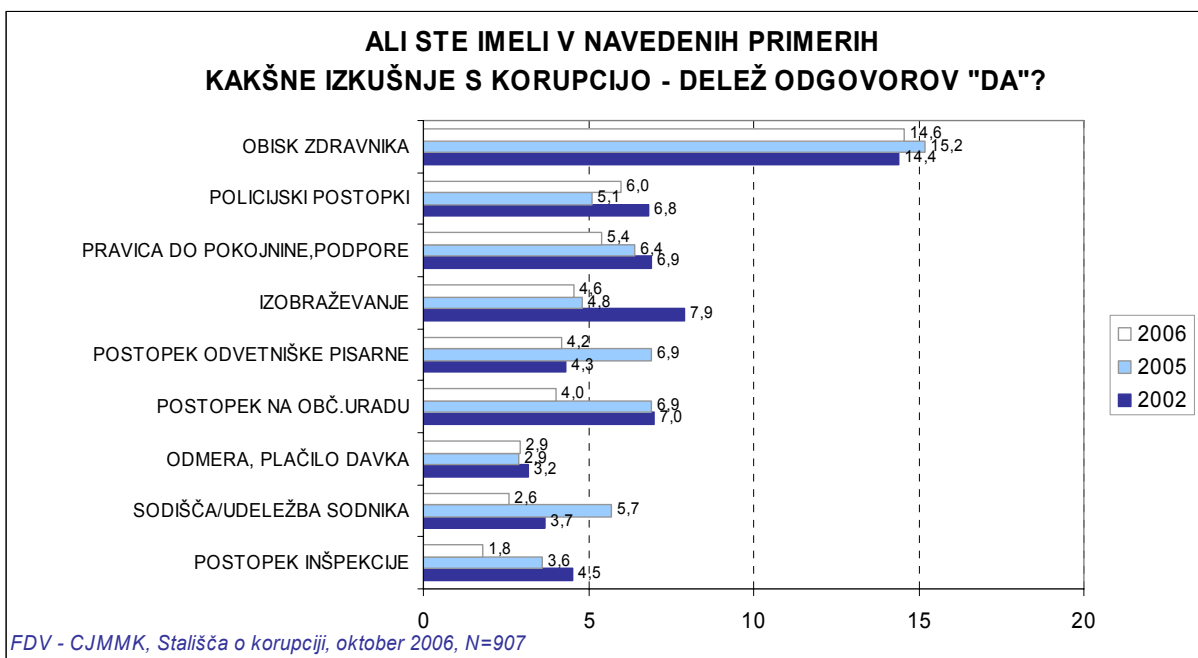

Vsako leto se mnenje prebivalstva o tem, katere kategorije javnih uslužbencev so najbolj dovzetne za korupcijo, rahlo spreminja. Rezultati kažejo, da so se v letu 2006 pri tem vprašanju preslikale ugotovitve iz prejšnjih let, vendar z nekaterimi pomembnimi premiki v velikosti deležev. Deleži anketirancev, ki ocenjujejo, da je verjetno, da bo ocenjevani organ oz. posameznik sprejel podkupnino, so v primerjavi s prvo meritvijo (l. 2002) nižji pri ocenjevanju dela inšpektorjev inšpekcijskih služb (-3,5%), zaposlenih na občinskih upravah (-6,5%), uradnikov na ministrstvih (-1,2%) ter učiteljev (-3,5%). Povečal pa se je delež anketirancev, ki navajajo verjetnost korupcije pri poslancih (2,1%), davčnih uslužbencih

(7,3%), carinikih (5,1%), odvetnikih in notarjih (3,1%) ter zdravnikih (3,2%). Tako kot predhodni tudi letošnja meritev kaže, da nadpovprečen delež anketirancev kot problematično (verjetnost korupcije) navaja predvsem delovanje zdravnikov in odvetnikov ter notarjev.

Posebej zanimivo je vprašanje, ki poleg pričakovanj prebivalstva zahteva odgovor tudi o dejanskih izkušnjah s korupcijskimi dejanji na posameznih področjih, kar pomeni, da meri na dejansko dogajanje na teh področjih in ne več samo na njegovo oceno :

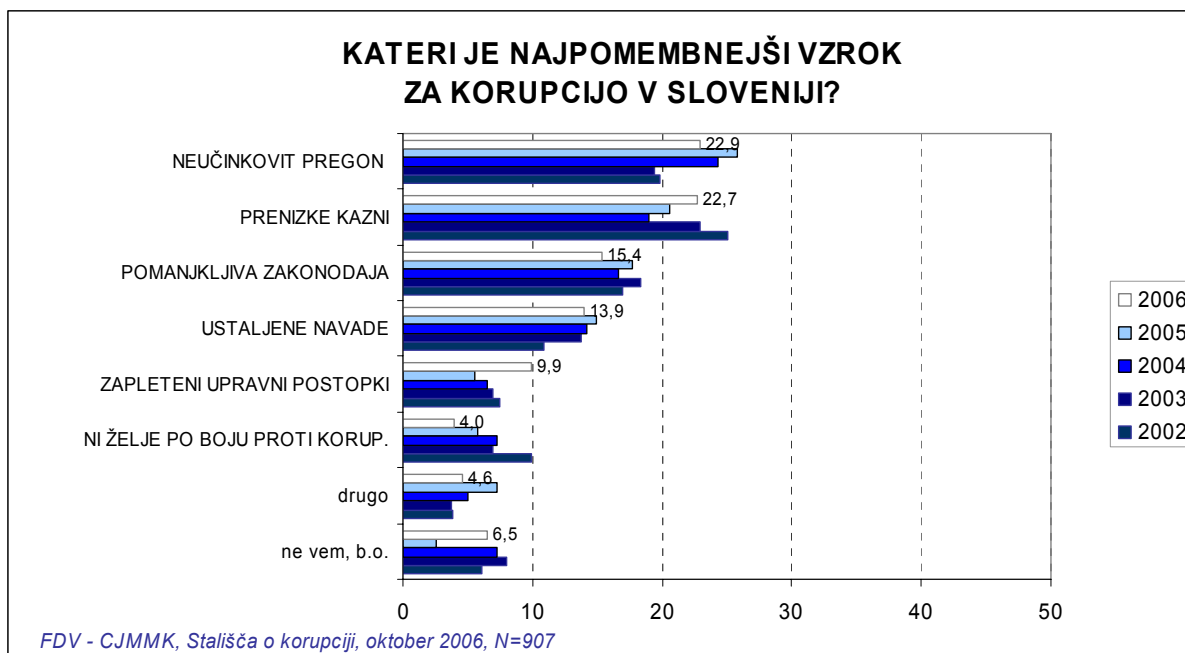
Graf 4:

Iz zgornjega grafa izhaja, da se je največ ljudi dejansko srečalo s korupcijo v zdravstvu, pri delu policistov, posameznikov, zaposlenih na pokojninskem področju, v izobraževalnem sektorju, pri delu odvetnikov in pri delu zaposlenih na občinskih upravah.

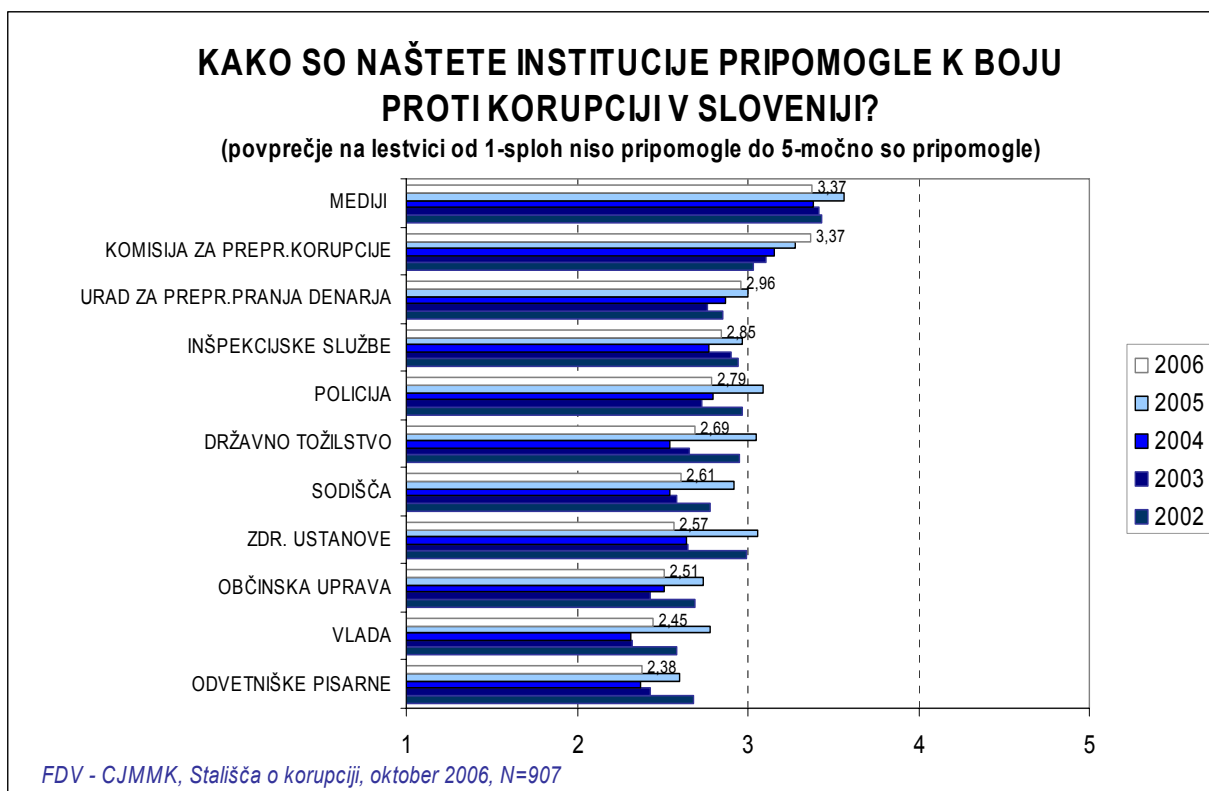
Za nadaljnje ravnanje na področju preprečevanja in zatiranja korupcije je pomembno tudi mišljenje prebivalstva o tem, kateri so vzroki za korupcijo v Sloveniji. Odgovori kažejo, da veliko ljudi glavne vzroke za korupcijo vidi v neučinkovitem pregonu, v prenizkih kaznih in v pomanjkljivi zakonodaji, kar odraža dokaj tradicionalistični pogled na problem in na možnosti za njegovo reševanje, ki temeljijo na državni represiji in ne preventivi.

Graf5:

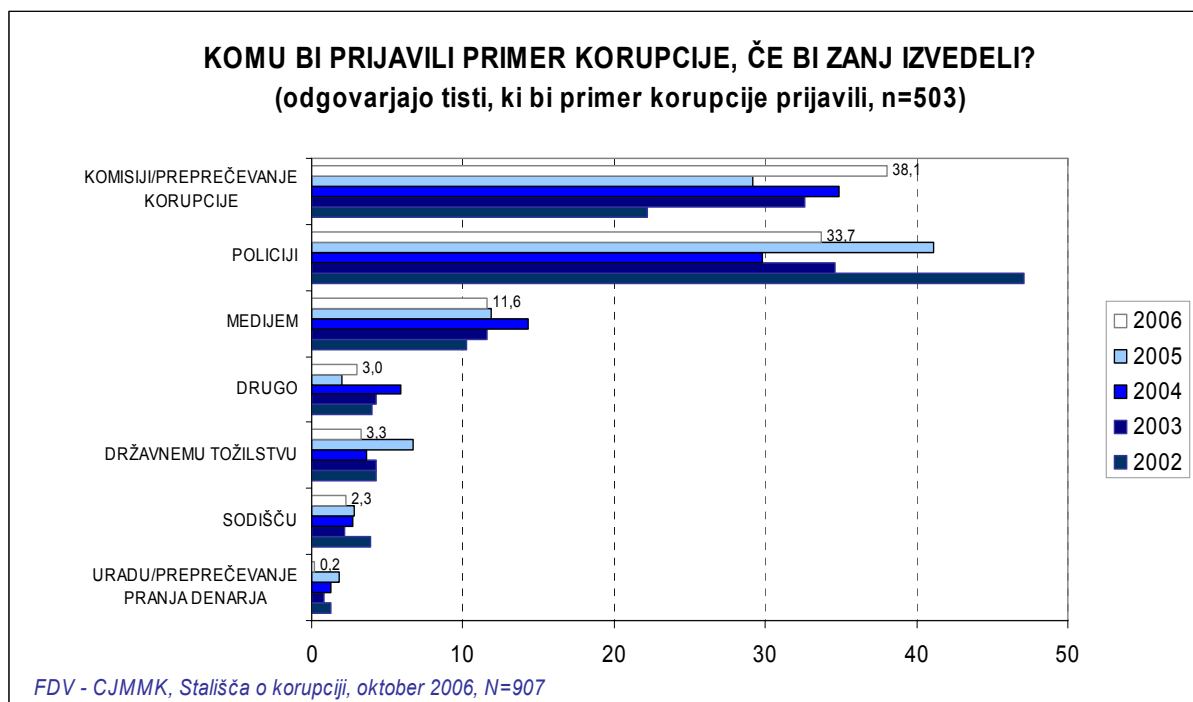
Zanimivi so bili tudi odgovori na vprašanje, katere institucije imajo največ zaslug za slovenski boj proti korupciji. Medijem kot instituciji, ki ji je do sedaj vedno zaupalo največ anketirancev, se je pridružila še Komisija kot edini organ, v katerega delo se je v letu 2006 zaupanje povečalo. Vse druge institucije so v letu 2006 zabeležile padec zaupanja oziroma pozitivnega mnenja o njihovem prispevku v boju zoper korupcijo.

Graf 6:

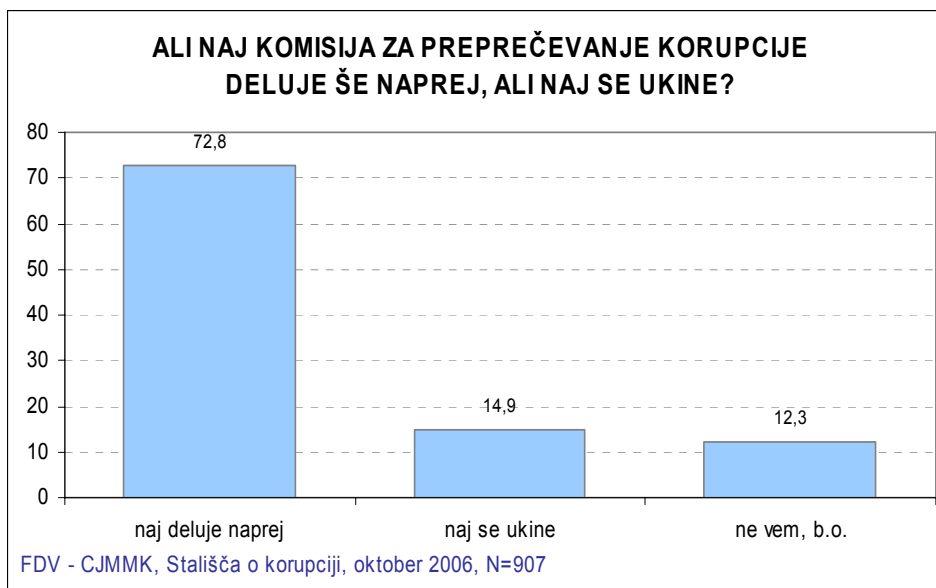
Podobno sliko daje tudi odgovor na vprašanje, komu bi državljani in državljanke prijavili primer korupcije, če bi zanj izvedeli: največ bi jih zadevo prijavilo Komisiji, potem sledi policija in nato mediji.

Graf 7:

Zelo jasen odgovor o odnosu do Komisije je dal tudi odgovor na vprašanje o mnenju anketirancev glede potrebe po nadaljnjem obstoju Komisije, kjer delež tistih, ki podpirajo nadaljnje delo te institucije skoraj petkrat presega delež tistih, ki so za njeno ukinitvev. Poleg tega se stališča v zvezi z nadaljnjim delovanjem komisije izraziteje razlikujejo še glede na strankarske preference anketirancev. Od povprečne podpore (73%) navzgor, torej v prid ohranitve komisije, izstopajo preferenti LDS (89%) in SD (88%), medtem ko na ravni povprečja ali rahli nad njim to stališče izrekajo tudi preferenti SNS (78%), SDS (74%) itd. Pri tem za povprečji izražene podpore najbolj zaostaja skupina strankarsko neopredeljenih (70%). Zavzemanje za ukinitvev komisije pa se najbolj izrazi pri preferentih SDS (19%), SNS (16%) ter med preferenti preostalih koalicijskih strank.

Graf 8:

Najbolj splošne ugotovitve na temelju predstavljene raziskave so naslednje:

- 95 % anketirancev v zadnjih 5 letih ni imelo izkušnje s korupcijo;
- slabo mnenje o korupciji v javnem sektorju v glavnem temelji na poročanju medijev in govoricah;
- v primerjavi z letom 1990 se mnenje izboljšuje (s 63 na 56%);
- vzroka za korupcijo sta predvsem dva: neučinkovit pregon in nizke kazni;
- prispevek institucij v boju zoper korupcijo: največ mediji in Komisija, najmanj odvetniki in vlada;
- konkretne izkušnje s korupcijo je v zadnjem letu imelo 111 ljudi;
- osnovni razlog za neprijavljanje korupcije je strah pred maščevanjem (32,3%), kar kaže, da se storilci in oškodovanci med seboj tudi sicer poznajo.

6.2 Gospodarsko in poslovno okolje, poslovna etika in neuradna plačila

Komisija za preprečevanje korupcije kontinuirano spremlja stanje poslovne etike in korupcije med slovenskimi podjetji. Raziskava poteka vsake dve leti, in sicer od leta 2002 naprej. Tematika raziskave zajema analizo gospodarskega in poslovnega okolja, poslovne etike in neuradnih plačil na Slovenskem. Raziskava zajema samo profitne gospodarske dejavnosti.

Prvo pomembno vprašanje, ki je bilo zastavljeno slovenskim podjetjem, je bilo vprašanje, kako velik se jim zdi današnji problem korupcije v Sloveniji. Odgovori se tako pri tem kot tudi pri naslednjih vprašanjih razlikujejo predvsem glede na velikost podjetja, ki je odgovarjalo.

Tabela 5: Kako velik se vam zdi problem korupcije v Sloveniji?

	mala podjetja			srednja podjetja			velika podjetja		
	2002	2004	2006	2002	2004	2006	2002	2004	2006
Zelo velik	14%	34%	19,6%	9%	28%	10,8%	3%	19%	7,8%
Velik	40%	36%	42,1%	40%	32%	35,1%	24%	37%	33,3%
niti velik niti majhen	27%	21%	16,8%	28%	23%	35,1%	39%	29%	29,4%
Majhen	12%	7%	12,1%	15%	12%	12,2%	27%	9%	17,6%
Zelo majhen	2%	-	-	4%	3%	-	3%	4%	3,9%
Ne ve, ne more oceniti	5%	2%	9,3%	4%	2%	6,8%	4%	2%	7,8%
POVPREČJE	-	3,99	3,76	-	3,71	3,48	-	3,59	3,26

Razveseljuje podatek, da v povprečju vedno manj slovenskih podjetij meni, da je korupcija zelo velik oziroma velik problem v Sloveniji.

Tudi odgovori na vprašanje, kako razširjena je korupcija/sprejemanje podkupnine v javnih službah, kažejo dosti bolj optimističen pogled na dogajanje v javnem sektorju, ki je tudi dosti bolj optimističen, kot pa so na enako vprašanje odgovarjali individualni anketiranci (graf št. 2 zgoraj), pri čemer pa je le potrebno opozoriti na velik delež neopredeljenih :

Tabela 6: Kako razširjena je korupcija oz. sprejemanje podkupnine v javnem sektorju?

	mala podjetja		Srednja podjetja		velika podjetja	
	2004	2006	2004	2006	2004	2006
to počnejo skoraj vsi javni uslužbenci	14%	1,9%	6%	4,1%	4%	-
to počne kar precej javnih uslužbencev	55%	39,3%	36%	25,7%	39%	23,5%
to počne le nekaj javnih uslužbencev	24%	29,0%	47%	31,1%	52%	37,3%
Skoraj noben javni uslužbenec ne počne tega	1%	0,9%	6%	4,1%	2%	7,3%
ne ve, ne more oceniti	6%	29,0%	5%	35,1%	3%	31,4%

Tabela 7: Kako veliko oviro za poslovanje vašega podjetja predstavlja korupcija v javnem sektorju ?

	mala podjetja			srednja podjetja			velika podjetja		
	2002	2004	2006	2002	2004	2006	2002	2004	2006
ni ovira	14%	38%	14,0%	17%	36%	24,3%	21%	31%	27,5%
majhna ovira	18%	19%	20,6%	19%	20%	21,6%	27%	29%	23,5%
še znosna ovira	30%	19%	29,0%	25%	18%	24,3%	31%	26%	21,6%
velika ovira	25%	16%	16,8%	29%	22%	10,8%	10%	11%	7,8%
ne ve, ne more oceniti	13%	8%	19,6%	10%	4%	18,9%	11%	3%	19,6%

Odgovori na to vprašanje znatno ne odstopajo od tistih v letu 2004, velika podjetja imajo – tako kot povsod po svetu – očitno dosti manj težav zaradi korupcije.

Tabela 8: Kako veliko oviro za poslovanje vašega podjetja predstavlja korupcija v sistemu javnih naročil?

	mala podjetja			srednja podjetja			velika podjetja		
	2002	2004	2006	2002	2004	2006	2002	2004	2006
ni ovira	15%	34%	15,0%	22%	32%	27,0%	18%	45%	25,5%
majhna ovira	14%	11%	11,2%	11%	16%	13,5%	22%	14%	7,8%
še znosna ovira	18%	17%	19,6%	23%	18%	17,6%	27%	20%	21,6%
velika ovira	32%	24%	32,7%	28%	26%	21,6%	12%	13%	21,6%
ne ve, ne more oceniti	21%	14%	21,5%	16%	8%	20,3%	21%	8%	23,5%

V povprečju se je stanje na področju javnega naročanja v letu 2006 v primerjavi s tistim iz leta 2004 občutno poslabšalo, saj je v občutnem porastu delež malih in velikih podjetij, ki korupcijo pri javnih naročilih štejejo za zelo veliko oviro pri svojem poslovanju. Posebej je zanimivo tudi dejstvo, da to vedno bolj zadeva tudi velika podjetja, kar ni ravno pogost pojav v svetu.

Tabela 9: Kako pogosto mora vaše podjetje uporabiti neuradna plačila?

	mala podjetja			srednja podjetja			velika podjetja		
	2002	2004	2006	2002	2004	2006	2002	2004	2006
vedno	2%	1%	5,6%	-	1%	-	-	1%	2,0%
pogosto	11%	13%	10,3%	7%	9%	10,8%	8%	8%	2,0%
včasih	13%	19%	22,4%	16%	18%	17,6%	10%	15%	13,7%
redko	19%	22%	16,8%	25%	24%	23,0%	20%	27%	25,5%
nikoli	45%	40%	18,7%	24%	44%	16,2%	55%	43%	33,3%
ne ve, ne more oceniti	10%	5%	26,2%	10%	4%	32,4%	7%	6%	23,5%

Deleži v odgovorih se v osnovi v primerjavi s tistimi iz leta 2004 niso bistveni spremenili, kar zaskrbljuje, je dejstvo, da je vedno manjši delež podjetij, ki nikoli ne uporabijo »neuradnih plačil«, torej podkupnine, kar bi lahko pomenilo tudi to, da se etični standardi na tem področju občutno nižajo.

Tabela 10: Kakšen delež pogodbene vrednosti običajno plačate v obliki neuradnega plačila?

	mala podjetja			srednja podjetja			velika podjetja		
	2002	2004	2006	2002	2004	2006	2002	2004	2006
Nič	18%	21%	15,9%	20%	35%	25,7%	31%	32%	27,5%
do 2%	6%	11%	4,7%	8%	17%	2,7%	10%	14%	-
nad 2 do 3%	6%	6%	0,9%	1%	2%	-	1%	3%	2,0%
nad 3 do 5%	11%	12%	5,6%	6%	7%	1,4%	2%	5%	2,0%
nad 5 do 10%	8%	2%	0,9%	7%	1%	4,1%	2%	-	-
več kot 20%	1%	3%	0,9%	1%	-	-	-	-	-
ne ve	49%	45%	62,6%	56%	31%	62,2%	54%	41%	66,7%
ne želi odgovoriti	1%	-	8,4%	1%	7%	4,1%	-	5%	2,0%

Ta tabela ob previdnosti zaradi velikega števila neopredeljenih potrjuje rezultate prejšnje: vedno manj je podjetij, ki ne podkupujejo, najbolj so k temu prisiljena mala podjetja, kjer »neuradno plačilo« včasih preseže tudi 20% pogodbene vrednosti.

Tabela 11: Kako patronaža in nepotizem vplivata na poslovanje vašega podjetja ?

		mala podjetja			srednja podjetja			Velika podjetja		
		2002	2004	2006	2002	2004	2006	2002	2004	2006
sploh	ne	31%	64%	20,6%	24%	46%	24,3%	39%	49%	21,6%
vpliva										
malo		9%	9%	18,7%	15%	19%	25,7%	18%	23%	19,6%
vpliva										
znatno		23%	8%	18,7%	21%	9%	8,1%	22%	16%	13,7%
vpliva										
zelo vpliva		19%	11%	17,8%	16%	14%	12,2%	9%	3%	11,8%
ne ve, ne		18%	8%	24,3%	24%	12%	29,7%	12%	9%	33,3%
more										
oceniti										

Odgovori na to vprašanje kažejo drastično poslabšanje situacije v primerjavi z letom 2004, saj se je občutno zmanjšal delež podjetij, ki patronaže in nepotizma sploh ne čutijo in ravno tako občutno narasel delež podjetij, ki ta dva pojava zelo čutijo. Predvsem je velik porast pri velikih podjetjih, ki so v rubriki »zelo vpliva« od prejšnjih 3% kar v 11,8% odgovorila, da patronaža in nepotizem vplivata na njihovo poslovanje.

Tabela 12: Ali korupcija lahko pripomore k rasti in razvoju vašega podjetja ?

	mala podjetja			srednja podjetja			velika podjetja		
	2002	2004	2006	2002	2004	2006	2002	2004	2006
da	3%	11%	5,6%	5%	12%	2,7%	1%	4%	-
da, do neke mere	34%	14%	26,2%	26%	18%	18,9%	24%	14%	11,8%
ne	59%	71%	47,7%	61%	68%	60,8%	73%	81%	74,5%
ne ve	4%	4%	20,6%	8%	2%	17,6%	2%	1%	13,7%

Slovenska podjetja si očitno še vedno niso na jasnem, ali korupcija na njihovo poslovanje vpliva pozitivno ali negativno, kar gre gotovo pripisati nestabilnemu pravnemu in etičnemu okolju, v katerem delujejo in kjer tudi osnovni etični standardi niso dovolj dobro zakoreninjeni in spoštovani.

Tabela 13: Je korupcija neizbežen del slovenskega ekonomskega sistema?

	mala podjetja		srednja podjetja		velika podjetja	
	2004	2006	2004	2006	2004	2006
da	52%	12,1%	44%	6,8%	48%	5,9%
da, do neke mere	-	40,2%	-	35,1%	-	27,5%
ne	41%	29,9%	51%	39,2%	44%	47,1%
ne ve	7%	17,8%	5%	18,9%	8%	19,6%

Razlike v deležih odgovorov na posamezna vprašanja so bolj verjetno posledica spremenjenih vprašanj (ki so bolj razčlenjena kot leta 2004) kot dejansko spremenjenega odnosa do tega pojava v slovenskem gospodarstvu kot celoti. Leta 2004 sta bila možna namreč samo dva odgovora : da oziroma ne. Kar pa je kljub temu očitno, je, da mala in srednja podjetja niso več tako prepričana, da korupcija v slovenskem gospodarstvu ni neizbežna, medtem, ko so velika podjetja v to malenkost bolj prepričana.

Tabela 14: Ste v vašem podjetju sprejeli etični kodeks?

	mala podjetja			srednja podjetja			velika podjetja		
	2002	2004	2006	2002	2004	2006	2002	2004	2006
Da	15%	35%	16,8%	17%	32%	21,6%	27%	25%	25,5%
ne, vendar ga nameravajo	11%	17%	19,6%	21%	6%	16,2%	21%	16%	29,4%
ne, kodeksa ne potrebujejo	63%	43%	46,7%	53%	58%	37,8%	40%	40%	15,7%
ne ve	11%	5%	10,3%	9%	3%	17,6%	12%	17%	25,5%
ne želi odgovoriti	-	-	6,5%	-	1%	6,8%	-	2%	3,9%

Očitno dvom v uporabnost etičnih kodeksov v slovenskih podjetjih še vedno obstaja in le nekaj odgovorov je takšnih, ki kažejo na to, da bodo morda podjetja ta preventivni instrument začela sprejemati in uporabljati pogosteje.

6.2.1 Splošne ugotovitve²

Na splošno lahko rečemo, da se je pojav korupcije v Sloveniji, po mnenju slovenskih gospodarstvenikov, sodelujočih v raziskavi, nekoliko ustalil oziroma na nekaterih merjenih področjih celo zmanjšal, njihovo splošno mnenje o pojavu korupcije pa sicer temelji primarno na splošnih govoricah ter tudi na medijih in različnih virih.

Trenutno stanje slovenskega gospodarstva se je izboljšalo, saj ga kot dobro v primerjavi s prejšnjima merjenjema ocenjuje večji delež podjetij (najbolje stanje ocenjujejo anketiranci iz velikih podjetij). Hkrati je večina podjetij mnenja, da vstop Slovenije v Evropsko unijo ni pomenil velikih sprememb za podjetja. Prav tako se po njihovem mnenju ni niti poslabšal niti izboljšal položaj posameznih panog.

Po podatkih, dobljenih v raziskavi, korupcija ni tako velik problem, kot je bil izražen pred dvema letoma. Prav tako se je v primerjavi s preteklim merjenjem izboljšalo mnenje o razširjenosti korupcije in sprejemanja podkupnin v javnih službah, saj nihče od predstavnikov

² Gfk Gral Iteo

velikih podjetij ter 1,9% vprašanih iz malih podjetij in 4,1% vprašanih iz srednjih podjetij meni, da sta korupcija in podkupovanje razširjena skoraj med vsemi javnimi uslužbenci. Pri tem je potrebno omeniti, da prepričanje o razširjenosti korupcije med javnimi uslužbenci ne temelji več toliko na podatkih, pridobljenih v javnih medijih, kot so časopis, radio in televizija, kot v preteklosti, ampak na izkušnjah in pripovedovanju tistih, ki jim anketiranci zaupajo.

Med najpomembnejše dejavnike, ki močno vplivajo in negativno delujejo na delovanje in rast podjetij, lahko prištevamo: davke (davke kot veliko oviro vidi 61,7% malih, 58,1% srednjih in 56,9% velikih podjetij), obstoječo zakonodajo in drugo regulativo (56,1% malih, 50,0% srednjih in 47,1% velikih podjetij) ter delovanje sodstva (51,4% malih, 45,9% srednjih in 41,2% velikih podjetij). Pogoje financiranja in ceno najema in nakupa zemljišč ter poslovnih prostorov kot veliko oviro pri svojem delovanju in uspešnosti v največji meri navajajo mala podjetja, medtem ko sta inflacija in menjalniški tečaj tolarja, pri vseh skupinah podjetij, razumljena kot dejavnika, ki nimata pretiranega vpliva na podjetja.

Stanje na področju izplačevanja neuradnih dodatnih izplačil v obliki denarja, usluge ali darila je dokaj podobno kot pri preteklem merjenju (2004). Pri tem je podkupovanje kot način urejanja poslovnih zadev, povezanih z javnimi uslužbenci in funkcionarji, najbolj prisoten med malimi in srednjimi podjetji. Mnenje, da podjetja vedno ali pogosto že vnaprej vedo, kolikšen je znesek tega dodatnega neuradnega plačila, izraža 15,0% sodelujočih iz malih, 4,1% iz srednjih in 3,9% iz velikih podjetij. Delež pri malih podjetjih je ostal nespremenjen, pri srednjih in velikih podjetij pa se je glede na preteklo merjenje znižal.

Ko pride do neuradnih plačil, 12,1% anketiranih iz malih podjetij, 5,4% iz srednjih in 2,0% iz velikih meni, da je podjetjem že vnaprej znano, kako in koliko plačati, kakšna naj bo usluga ali kakšno darilo je treba dati, zato se o tem ne govori, kar pomeni precejšnje zmanjšanje v primerjavi z raziskavo leta 2004 in 2002.

Slabi dve tretjini anketiranih iz vseh skupin podjetij ne ve, kolikšen delež pogodbene vrednosti morajo podjetja znotraj svoje panoge običajno ponuditi za dodatna neuradna plačila javnim uslužbencem ali funkcionarjem, da pridobijo posle preko postopkov oddaje javnih naročil. 15,9% vprašanih iz malih podjetij, 25,7% iz srednjih in 27,5% iz velikih pa meni, da jim pri pridobivanju poslov preko postopkov oddaje javnih naročil ni potrebno dajati nobenih dodatnih neuradnih plačil.

Med oblikami korupcije, ki v največji meri vplivajo na poslovanje podjetij, so anketiranci v največjem obsegu navajali patronažo in nepotizem (17,8% malih, 12,2% srednjih in 11,8%

velikih podjetij), korupcijo javnih uslužbencev in funkcionarjev pri oddaji javnih naročil (15,0% malih, 6,8% srednjih in 3,9% velikih podjetij) ter korupcijo javnih uslužbencev in funkcionarjev pri pridobivanju poslov (13,1% malih, 9,5% srednjih in 3,9% velikih podjetij).

Večina anketiranih, čeprav v manjši meri kot leta 2004, še vedno meni, da korupcija na splošno ne pripomore k razvoju in rasti tako lastnega podjetja kot tudi slovenskega ali svetovnega ekonomskega oziroma gospodarskega sistema.

V primerjavi z raziskavo 2004 se je zmanjšal tudi delež anketiranih iz vseh skupin podjetij, ki so mnenja, da je korupcija neizbežen del tako slovenskega kot tudi svetovnega ekonomskega oziroma gospodarskega sistema. Tovrstno mnenje je v preteklosti izrazila slaba polovica anketiranih, sedaj pa se giblje od 5% do 15%.

Etični kodeks ima v svojih podjetjih sprejet 16,8% malih, 21,6% srednjih in 25,5% velikih podjetij, kar predstavlja slabši rezultat kot leta 2004, ko je sprejetje etičnega kodeksa v podjetju navedlo 35% malih, 32% srednjih in 25% velikih podjetij. Ob tem pa je potrebno omeniti tudi rezultat, da so se povečali deleži pri vseh skupinah podjetij, ki etičnega kodeksa sicer še nimajo sprejetega, vendar ga nameravajo v prihodnosti (pri srednjih in velikih podjetij za več kot 10 odstotnih točk).

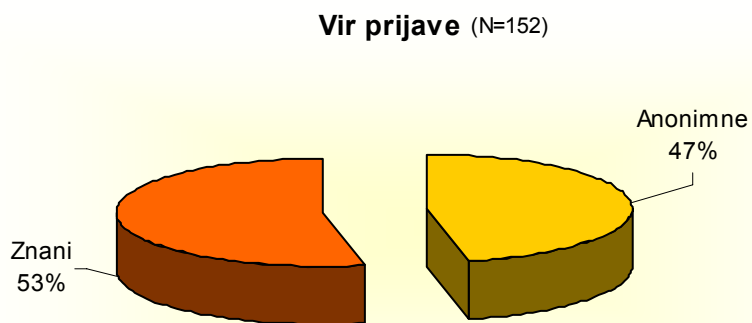
Najbolj učinkovit način izboljšanja stanja poslovne etike v Sloveniji vidijo anketiranci v aktivnem uvajanju etične klime v podjetjih, etičnem izobraževanju menedžerjev in podjetnikov na področju poslovne etike ter vzpostavitvi učinkovitejše zunanje (inšpekcijske in revizijske službe) in notranje (samoregulacija znotraj podjetij) kontrole menedžmenta, kar je podobno rezultatu izpred dveh let.

6.3 Prijave sumov koruptivnega ravnanja

Kljub temu, da komisija nima preiskovalnih pooblastil, sprejema vrsto pritožb in prijav, ki vsebujejo znake korupcijskih ravnanj. V letu 2006 je komisija prejela 263, pregledala in ocenila pa 152 prijav (od teh sta bili dve izredno obsežni in sta terjali več mesecev dela).

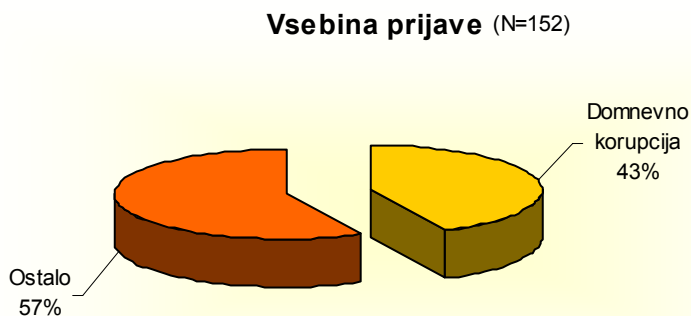

Graf 9:

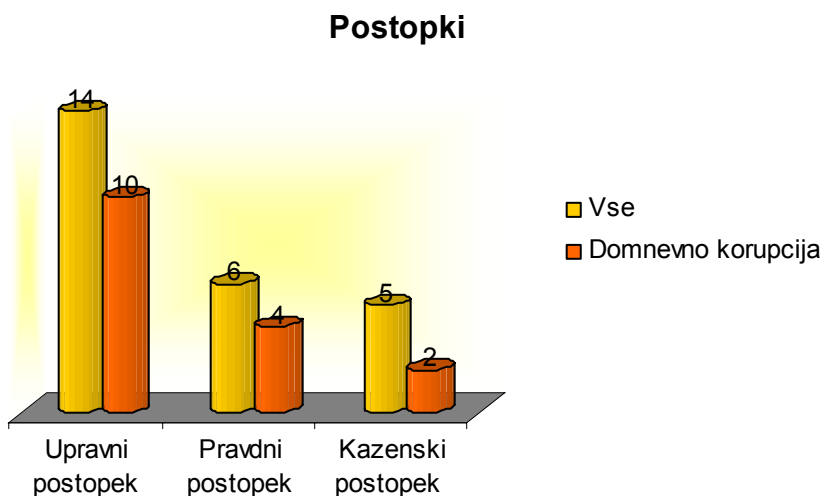
Več kot polovica prijaviteljev je ob prijavi komisiji zaupala svoje podatke, 71 prijaviteljev pa je prijavo podalo anonimno. Večina prijaviteljev je bila v primeru potrebe komisiji pripravljena podati dodatna pojasnila ali ji posredovati dodatno dokumentacijo, ki se je nanašala na vsebino prijave.

Graf 10:

Na podlagi vsebinske analize dokumentacije prejetih prijav je Komisija v 65 primerih ocenila, da vsebina nakazuje na možna koruptivna ravnanja.

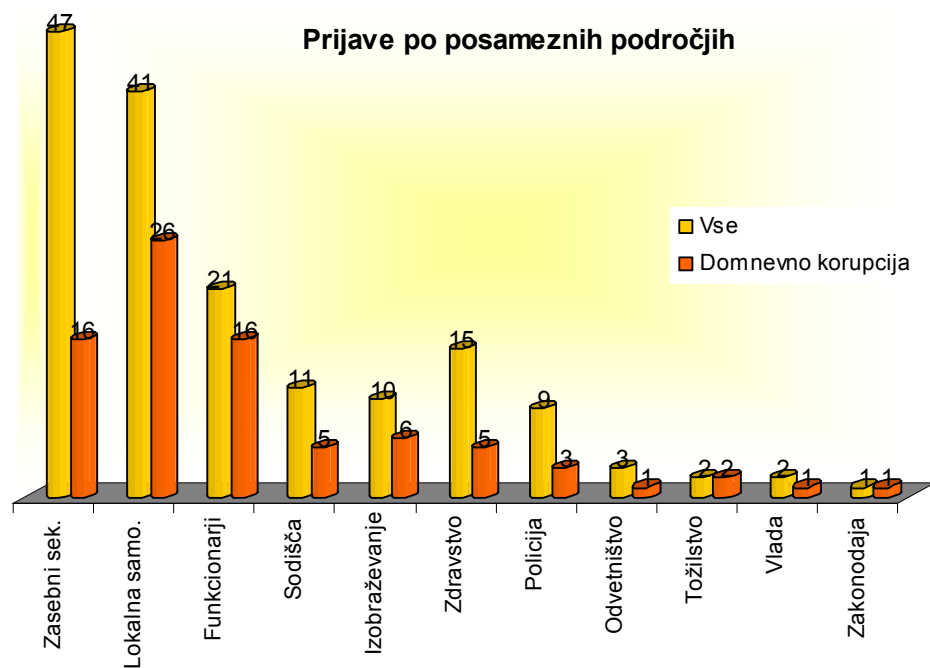
Graf 11:

Največ prijav domnevno korupcijskih ravnanj se je nanašalo na vodenje upravnega postopka, glede na merjenje pojava korupcije po posameznih področjih delovanja javnih institucij pa je bilo največ (26) prijav domnevno korupcijskih ravnanj povezanih z delom organov lokalne samouprave.

Sledijo domnevno korupcijska ravnanja pri delu funkcionarjev (16 primerov), izobraževalnih institucij (6), sodišč (5), zdravstvenih delavcev (5), policije (3) ter tožilcev (2) in drugih. Glede na to, da korupcija ne ogroža samo delovanja in integritete državnih institucij, komisija skozi prejete prijave meri tudi pojav korupcije v zasebnem sektorju. V letu 2006 je analiza vsebine prijav nakazovala na 16 takih primerov.

Graf 12:

Kot je bilo že omenjeno, komisija nima preiskovalnih pooblastil, prav tako pa ne more posegati v pristojnosti drugih organov, zato je v primerih, ko je ugotovila sum nepravilnosti, za katere so pristojni drugi organi, prijave v skladu s pozitivno zakonodajo odstopila v reševanje tem organom³. Tako je komisija v reševanje pristojnim organom odstopila skupno 94 zadev. 81 prijav, iz katerih vsebine je izhajal sum kaznivega dejanja, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti, je bilo odstopljenih v reševanje Generalni policijski upravi. Od navedenega števila je bil v 48 zadevah zaznan sum korupcijskega kaznivega dejanja. 10 zadev je bilo v reševanje odstopljenih Računskemu sodišču Republike Slovenije, v 8 primerih so bile zadeve odstopljene Ministrstvu za notranje zadeve, sledijo zadeve, ki jih je komisija odstopila Ministrstvu za finance oziroma Davčni upravi RS, Ministrstvu za okolje in prostor, Ministrstvu za pravosodje, Ministrstvu za javno upravo, Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, 9 zadev pa je bilo odstopljenih v reševanje pristojnim državnim tožilstvom.

Graf 13:

Na podlagi obravnavanih prijav in zaprosil za podajo načelnih mnenj je Komisija izdelala 12 načelnih mnenj o tem, ali ravnanja uradnih ali odgovornih oseb ustrezajo definiciji korupcije, kot je zapisana v 2. členu ZPKor. V šestih primerih je Komisija ugotovila, da ravnanja niso ustrezala definiciji, so bila storjena pred uveljavitvijo ZPKor ali pa je bilo ugotovljeno le nasprotje interesov.

V šestih primerih pa je komisija ravnanja opredelila kot ravnanja, ki ustrezajo definiciji korupcije. Dve načelni mnenji sta se nanašala na ravnanje uradnih oseb v zdravstvu in dve na ravnanje uradnih oseb v lokalnih skupnostih. Obravnavana koruptivna ravnanja uradnih oseb lokalnih skupnosti so se nanašala na področje urejanja prostora in razpolaganja s stvarnim premoženjem lokalnih skupnosti.

6.4 Obseg problema

Komisija na podlagi ocen javnega mnenja in javne podpore, ki jo uživajo prizadevanja za preprečevanje korupcije, ugotavlja, da se protikorupcijska kultura državljanek in državljanov v Sloveniji na splošno krepi. Zaradi tega prihaja do naraščanja števila odkritih primerov, kar je

---

³ Nekatere prijave so bile odstopljene več organom hkrati.

logično, saj so ljudje bolj občutljivi na takšne pojave. Drugi podatki, zlasti ugotovitve Komisije, pa kažejo, da se stanje na področju korupcije v državi tudi objektivno slabša, eden od pglavitnih razlogov za ta negativni trend pa je po oceni Komisije predvsem slaba učinkovitost institucij družbenega nadzora, zlasti organov odkrivanja in pregona.

V letu 2006 je slovenska policija sicer podala več kazenskih ovadb (44) zaradi korupcijskih kaznivih dejanj kot leto poprej (19), vendar med njimi ni bilo posebej opaznih zadev s področja tim. visoke⁴ korupcije. Kljub povečanemu številu ovadb ostaja razpon med javnim mnenjem o stopnji koruptivnosti v državi in dejanskimi ugotovitvami na tem področju zelo velik, celo večji kot v nekaterih drugih državah⁵.

Podatki, pridobljeni z javnomnenjskimi raziskavami, kažejo, da so se fizične in pravne osebe v Sloveniji že samo v omejenem obsegu števila anketirancev (907 fizičnih oseb, 232 pravnih oseb) srečale z večjim številom konkretnih primerov (fizične osebe:111, podjetja: 119) korupcije, kot pa jih je za celotno slovensko populacijo zaznala policija. Tudi število ugotovljenih zadev, kjer je Komisija na podlagi prijav zaznala resnično možnost korupcije, ne dosega teh števil. Na podlagi tega je mogoče zaključiti, da se oškodovanci zelo redko, če sploh, odločajo za prijavo možne korupcije, kar je glede na značaj tega dejanja tudi logično. Kar skrbi, je dejstvo, da se potencialni prijavitelji za prijave najpogosteje ne odločajo iz strahu pred maščevanjem.

Na področju gospodarstva posebej skrbi očitno in drastično poslabšanje stanja na področju patronaže in nepotizma, saj to pomeni omejevanje svobodnih odločitev (v gospodarskih subjektih), najprej seveda kadrovskih, potem pa tudi poslovnih, Če k temu dodamo še dejstvo, da je Komisija zaznavala vedno več neugodja, celo strahu pri posameznikih, ki se s pojavi različnih nepravilnosti in nezakonitosti ne strinjajo in jih prijavljajo, je mogoče zaključiti, da bo korupcijo zaradi vse večje zaprtosti pravnih oseb⁶ in prevladujočega strahu v prihodnosti še težje preprečevati, odkrivati in dokazovati.

---

⁴ Korupcije najpomembnejših nosilcev javnih funkcij v državi

⁵ Npr. Rusiji in Srbiji, katerih prebivalci imajo o stanju korupcije pri njih bolj ugodno mnenje kot prebivalci Slovenije o korupciji pri nas.

⁶ Izvirajoče iz povezanosti oseb, ki položaje zasedajo zaradi patronaže in nepotizma

Iz prijav, ki jih prejema Komisija, je mogoče v nekaterih primerih zaključiti, da pri pripravi in izvajanju posameznih nezakonitosti vedno pogosteje prihaja do načrtnega povezovanja različnih delov javnega in zasebnega sektorja ter posameznikov, kar ustvarja pogoje za pravo sistemsko korupcijo in seveda maksimalno otežuje delo organov za preprečevanje, odkrivanje in pregon korupcije.

Značilno je tudi večinsko prepričanje ljudi, da so osnovni razlogi za po njihovem visoko stopnjo koruptivnosti v Sloveniji izključno na strani države, saj se kot trije glavni razlogi za korupcijo navajajo nizke kazni, neučinkovit pregon in pomanjkljiva zakonodaja. Iz tega je mogoče razbrati dvoje: da prebivalci Slovenije učinkovitost države na področju boja zoper korupcijo še vedno merijo izključno skozi uspešnost njenega represivnega delovanja in da so s to uspešnostjo vedno manj zadovoljni. Naslednji zaključek, ki se kot napotilo za nadaljnje delo Komisije vsiljuje sam po sebi, je dejstvo, da bo potrebno dosti več truda vložiti v osveščanje ljudi, da sta korupcija in njeno preprečevanje v prvi vrsti stvar vsakega posameznika in njegove odločitve.

7 SODELOVANJE KOMISIJE ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE Z DRUGIMI DRŽAVNIMI ORGANI IN ORGANI LOKALNIH SKUPNOSTI

Komisija je z Vlado Republike Slovenije in posameznimi ministrstvi sodelovala samo pri reševanju nekaterih konkretnih vprašanj, v celoti dosti slabše in v dosti manjšem obsegu kot leta 2005.

Vlada Republike Slovenije je tako s Komisijo sodelovala samo pri pripravi načrta integritete, od posameznih ministrstev pa sta s Komisijo sodelovali predvsem Ministrstvo za zdravje (v zadevi nabave operacijskih miz) in Ministrstvo za notranje zadeve (pri pripravi Nacionalnega programa preprečevanja in zatiranja kriminalitete).

Posebnih predavanj za občine, razen na področju Načrtov integritete, Komisija v letu 2006 ni organizirala, je pa z njimi dnevno in tekoče sodelovala pri reševanju problemov, povezanih s premoženjskim stanjem funkcionarjev, nezdržljivostjo funkcij in omejitv poslovanja.

Komisija je v letu 2006 v večjem številu primerov dobro sodelovala s posameznimi organizacijskimi enotami slovenskega državnega tožilstva, Računskim sodiščem, Državnim pravobranilstvom, Pooblaščenko za dostop do informacij javnega značaja in Državno revizijsko komisijo.

Posebej velja omeniti tudi nosilno vlogo Komisije pri pripravljanju prevoda in redakciji Konvencije OZN proti korupciji v okviru dobrega sodelovanja z Ministrstvom za zunanje zadeve v prvem tromesečju leta 2006.

8 NADZOR NAD DELOM KOMISIJE

Komisija za preprečevanje korupcije (v nadaljevanju Komisija) je po Zakonu o preprečevanju korupcije (Uradni list RS, št. 2/04, v nadaljevanju ZPKor) dolžna Komisiji Državnega zbora po Zakonu o preprečevanju korupcije (v nadaljevanju Komisija DZ) vsake tri mesece poročati o vsebini in obsegu nadzora nad premoženjskim stanjem ter ugotovitvah in mnenjih Komisije, povezanih z nezdržljivostjo, darili in poslovanjem (32. do 39. člen ZPKor).

Komisija je Komisiji DZ v letu 2006 poslala štiri poročila (za obdobja: 23.12.2005 – 16.3.2006, 16.3.2006 – 22.6.2006, 23.6.2006 – 21.9.2006, 21.9.2006 – 22.12.2006), ki jih je Komisija DZ na svojih sejah tudi sprejela, poleg tega pa je Komisija Komisiji DZ posredovala tudi seznam daril, ki so jih sprejeli člani Komisije.

Člani Komisije so Komisiji DZ v zakonitem roku tudi posredovali podatke o svojem premoženjskem stanju.

9 MEDNARODNA DEJAVNOST KOMISIJE

Komisija je nadaljevala s predstavljanjem Republike Slovenije v Skupini držav proti korupciji – GRECO. Predsednik Komisije je bil decembra 2006 z veliko večino glasov prisotnih držav (37 od 40) ponovno izvoljen za predsednika te mednarodne organizacije, ki sedaj šteje že 45 držav-članic.

Skupščina GRECO je na 28. redni seji v dneh med 9. in 12.5.2006 po razpravi, v kateri so zaradi ukinjanja Komisije sodelovale številne države, sprejela Poročilo o Republiki Sloveniji in njenem izpolnjevanju priporočil iz drugega kroga ocenjevanja, v katerem je GRECO ugotovil, da je Slovenija zadovoljivo uresničila 4 priporočila, o izpolnjevanju nadaljnjih 6 pa bo morala še poročati.

Prav tako je Komisija nadaljevala s predstavljanjem Republike Slovenije v Delovni skupini OECD proti podkupovanju v mednarodnem poslovanju. Slovenski strokovnjaki so sodelovali pri ocenitvi Češke republike in pripravili odgovore na vprašalnik za drugo fazo ocenjevanja Republike Slovenije s strani omenjene delovne skupine, ki se je začela jeseni leta 2006 in bo zaključena s sprejemom poročila junija 2007.

Namesto predsednika Komisije je podpredsednica Evropske zveze za preprečevanje korupcije in goljufij v zdravstvu (EHFCN), združenja institucij iz vse Evrope, katerega namen je preprečevati in preganjati goljufije in korupcijo v zdravstvu, v letu 2006 postala javna uslužbenka Komisije, njena naloga pa je skrb za širitev omenjene organizacije.

Predstavniki Komisije so sodelovali v različnih aktivnostih OZN na področju preprečevanja korupcije: tako so pomagali pripravljati praktikum za uresničevanje Konvencije OZN proti korupciji (čeprav Slovenija k njej sploh še ni pristopila), imeli vodilno vlogo pri prizadevanjih evropske regionalne pisarne UNDP (UN Development Programme) za ustanovitev Zveze praktikov s področja zatiranja korupcije (ACPN - Anti-Corruption Practitioners Network) za območje srednje in vzhodne Evrope in sodelovali kot posebej vabljeni strokovnjaki pri projektu UNDESA (UN Department of Economic and Social Affairs – Oddelek za ekonomske in socialne zadeve OZN) o »ponovnem vzpostavljanju zaupanja v vlade«.

Komisija se je kot eden glavnih nosilcev aktivno vključila tudi v aktivnosti EPAC (European Partners Against Corruption – Evropski partnerji proti korupciji), ki je projekt Evropske Unije s ciljem povezave vseh protikorupcijskih institucij v EU.

Predstavniki Komisije so na prošnjo avstrijskega notranjega ministrstva v okviru njihovega predsedovanja EU v prvi polovici leta pripravili članek za posebno knjigo »The Corruption Monster - Ethik, Politik und Korruption«, ki jo je Avstrija izdala meseca maja 2006.

V tem letu se je zaključil tudi projekt, financiran s sredstvi EU, v okviru katerega je Komisija skupaj s švedskim Svetom za preprečevanje kriminalitete (Council for Crime Prevention) in belgijskim Inštitutom za mednarodne kriminološke raziskave Univerze v Ghentu (Institute for International Research on Crime Policy) izvedla analizo možnih scenarijev razvoja organizirane kriminalitete v Evropi do leta 2015, katere rezultat je bila knjiga »European Organised Crime Scenarios for 2015«.

Predstavniki Komisije so izkušnje Republike Slovenije oziroma Komisije predstavili na vrsti znanstvenih in strokovnih srečanj v tujini, med drugim tudi na prvi konferenci Mednarodnega združenja protikorupcijskih organov (International Association of Anti-Corruption Authorities - IAACA) v Pekingu in na 12. Mednarodni protikorupcijski konferenci (IACC) v Guatemala City-ju.

10 FINANČNA IN KADROVSKA PROBLEMATIKA

Komisija za preprečevanje korupcije je kot proračunski uporabnik sredstev državnega proračuna v letu 2006 realizirala porabo državnih proračunskih sredstev v višini 150.410 tisoč SIT.

Komisija je v letu 2006 realizirala porabo državnih proračunskih sredstev v višini:

Tabela 15

PU 1315	Proračunska postavka	v 000 SIT
p.p. 5432	Plače	105.499
p.p. 5435	Materialni stroški	40.518
p.p. 5438	Investicije in inv. vzdrž.	3.821
p.p. 7413	Osnovna sredstva - odškodnine	572
SKUPAJ poraba		150.410

Proračunska sredstva za plače in druge izdatke zaposlenim so znašala po sprejetem proračunu 120.477 tisoč SIT. Za ta namen je bilo porabljenih 105.499 tisoč SIT. Manjša dejanska poraba je rezultat odhoda treh zaposlenih.

S sprejetim proračunom so bili načrtovani izdatki za blago in storitve v skupni višini 41.701 tisoč SIT. Za ta namen je bilo porabljenega 40.518 tisoč SIT.

S sprejetim proračunom so bili načrtovani izdatki za nakup in gradnjo osnovnih sredstev v višini 7.187 tisoč SIT. Za ta namen je bilo porabljeno 3.821 tisoč SIT in sicer za nakup nujne opreme za tekoče delo.

Komisija je zaposlovala v začetku leta 2006 pet (5) funkcionarjev in pet (5) javnih uslužbencev. Konec meseca aprila je prekinil delovno razmerje en (1) funkcionar, tako da je Komisija zaposlovala na dan 31.12.2006 štiri (4) funkcionarje. Meseca marca in aprila sta prekinila delovno razmerje dva uslužbenca, nadomestna (od tega ena pripravnica) sta nastopila z delom v juniju in decembru 2006. Glede na majhno število zaposlenih z ozirom na obseg opravljenih nalog je bilo poslovanje Komisije učinkovito in gospodarno.

Zaradi pomanjkanja kadra, ki je direktna posledica pomanjkanja finančnih sredstev za delo, je Komisija naloge že bila prisiljena razvrstiti po prioritetah, tako, da njihovo realizacijo v najkrajših možnih rokih zagotavlja le še tam, kjer roke eksplicitno določa ZPKor.

11 DRUGO

Komisija je v letu 2006 naročila izvedbo tradicionalne letne raziskave o stališčih slovenskih državljanek in državljanov do korupcije, ki jo je izvedla Fakulteta za družbene vede in izvedbo tradicionalne dvoletne raziskave o gospodarskem in poslovnem okolju, poslovni etiki in neuradnih plačilih na Slovenskem, ki jo je izvedlo podjetje GfK Gral Iteco.

O svojem delu je Komisija na vrsti tiskovnih konferenc in z vrsto obvestil za medije sprti obveščala javnost, še vedno pa deluje tudi njena spletna stran – www.kpk-rs.si.

Komisija je v letu 2006 prejela dva zahtevka za dostop do informacij javnega značaja in jih rešila brez pritožb.

Predstavniki Komisije so se kot predavatelji različnih tem s področja korupcije udeležili vrste konferenc, posvetov in seminarjev v Republiki Sloveniji.

12 ZAKLJUČEK

V letu 2006 sta bili za delo Komisije pomembna predvsem dva dejavnika: njeno ukinjanje in slabšanje razmer na področju sistemske korupcije. Prizadevanja Komisije, da bi v postopkih svojega ukinjanja opozorila na dejstvo, da je to slaba odločitev, ki bo škodila tako državljanom in državljanom Slovenije, kot tudi državi sami, je terjala določeno angažiranje v njej zaposlenih, ki se zaradi tega niso mogli v celoti posvetiti svojim vsebinskim nalogam. Poleg tega je negotovost glede njenega obstoja, povzročena zlasti s sprejemom Zakona o nezdržljivosti opravljanja javnih funkcij s pridobitno dejavnostjo (Uradni list RS, št. 20/06), s sprejemom odločbe Ustavnega sodišča, ki je zadržala izvajanje tega predpisa in z vsemi napovedmi glede končne ukinitve Komisije, povzročila odhode posameznih strokovnjakov iz Komisije, pri nekaterih ostalih pa resno zaskrbljenost nad bodočo eksistenco, kar ni ustvarjalo najboljših pogojev za njeno delo.

Govorice o ukinjanju Komisije so pustile posledice tudi na ravnanju in vedenju posameznih državnih organov in organov lokalnih skupnosti ter funkcionarjev, ki Komisije in njenih ukrepov v pričakovanju njihove odprave občasno niso jemali zadosti resno, kar je povzročalo dodatno delo in napore za Komisijo, saj je šele z vrsto opominov in javnih objav zagotovila izpolnjevanje vsaj osnovnih obveznosti slovenskih funkcionarjev.

Neposredna posledica ukinjanja Komisije je bilo tudi dejstvo, da Vlada Republike Slovenije državnemu zboru kljub vrsti tudi javnih pozivov še vedno ni predlagala sprejema Konvencije OZN proti korupciji, kar je državo uvrstilo v eksotično skupino držav, ki tega še niso storile. To dejstvo ob ukinjanju Komisije v tujini povzroča veliko začudenje in zaradi obojega je bila Republika Slovenija s strani predstavnikov mednarodnih organizacij, zlasti OZN, že večkrat javno izpostavljena⁷ kot država, kjer je padec prizadevanj za boj proti korupciji med novimi članicami EU največji in najbolj zaskrbljujoč. Slovenija se tako iz nekoč pozitivnega evropskega protikorupcijskega modela, ki mu je sledila večina držav JV Evrope, spreminja v negativnega, kar utegne imeti zelo neprijetne posledice pri bodočih mednarodnih aktivnostih naše države na področju korupcije in na splošno.

Kljub vsem težavam je bila Komisija edini organ v Sloveniji, ki je poskušal načrtno preprečevati in omejevati korupcijo. Pri nobenem drugem državnem organu in organu lokalnih skupnosti, če izvzamemo uvajanje načrtov integritete, takšnih načrtnih aktivnosti ni bilo zaznati, kar je ena od posledic zatiranje predstavnikov vlade, da je izključno preventivno delovanje, ki ga potrebuje Slovenija, tisto iz aktivnosti policije in državnega tožilstva⁸. Bolj od tega skrbi dejstvo, da ne v programskih in ne v proračunskih gradivih nobenega organa ni niti zaznati, da bi bil boj zoper korupcijo njihova prioriteta. Najbolj problematični pa so pojavi in ravnanja nekaterih državnih organov, ki iz Komisiji neznanih in nedoumljivih razlogov na načelnem in tudi na povsem konkretnih nivojih vzpostavljajo naravnost idealne razmere za korupcijo. Posledice takšnega ravnanja se odražajo v raziskavi o stanju v zasebnem sektorju (glej zgoraj, poglavje 6.2.), iz katere izhaja občutno poslabšanje razmer na področju javnih naročil, patronaže in nepotizma. Posebej je za uspešen boj proti korupciji problematično veliko nasprotje med deklarativnimi izjavami nekaterih, včasih tudi najvišjih predstavnikov posameznih vej oblasti o potrebi po zatiranju korupcije in njihovimi konkretnimi ravnanji, čemur na lokalnih nivojih in v odnosih med javnim in zasebnim sektorjem hitro, včasih pa tudi izjemno grobo, sledijo razni posnemovalci.

Podrobna analiza Zakona o nezdržljivosti opravljanja javnih funkcij s pridobitno dejavnostjo, predpisa, ki odpravlja Komisijo, načrte integritete in načrtno uresničevanja nacionalne protikorupcijske strategije, kaže, da je v njem toliko napak, da bodo vsakemu organu, ne glede na njegovo obliko in status, onemogočile kakršnokoli resno delo na področjih, ki jih sicer ta zakon ureja⁹. Takšnega števila tako resnih napak kljub vsej previdnosti Komisija ne more oceniti kot slučajnega. Ta in vse zgornje ugotovitve pa govorijo o tem, da je stanje na področju preprečevanja in zatiranja korupcije v Republiki Sloveniji skrajno zaskrbljujoče: ne samo, da se ne izboljšuje, opaziti je mogoče načrtno rušenje vseh resnih protikorupcijskih aktivnosti in aktivno vzpostavljanje pogojev za razvoj in razmah prave systemske korupcije, kateri se je Sloveniji na dosedanji samostojni poti uspelo¹⁰ izogniti. Ob takšnem nadaljevanju nekaterih političnih in koruptivnih praks, ob nadaljnji slabitvi načela pravne države in ob padcu

---

⁷ S strani vodje protikorupcijskih programov UNODC (UN Office on Drugs and Crime) z Dunaja

⁸ Kar je v nasprotju z določili Konvencije OZN proti korupciji, v nasprotju s temeljno teorijo kazenskega prava, v nasprotju s slovensko prakso na drugih področjih (varstvo narave, prometa, ..) in v nasprotju z zdravo pametjo

⁹ Spremljanje premoženjskega stanja funkcionarjev, nezdržljivosti, omejitve poslovanja, omejitve pri darilih

¹⁰ Sicer bolj slučajno kot načrtovano

protikorupcijske občutljivosti večine državnih organov, se zna država kljub vsem naporom Komisije znajti v situaciji, ki bo podobna tistim pred leti v nekaterih sosednjih državah¹¹.

Drago Kos
Predsednik

---

¹¹ Npr. Italija in Hrvaška